

DÉLBÁCSKA

ÉVFOLYAM
173

Szerkesztőség: Templomdvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 29

SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára
1¹/₂ Dinár

Háboru Oroszország ellen?

A párisi „Figaro“ hasábjain a parfümgyárosból főszerkesztővé avasztott Francois Coty immár ötödik cikkét onjtja az orosz szovjetállam ellen, követelve egy európai kereszties hadjárat haladéktalan megindítását a bolsevik Oroszország leigázására. Coty szellemesen bizonygatja, hogy a bolsevizmus harcot hirdet az emberi természet ellen, s mert a népek természete megegyezik az egyes emberek természetével, az odadobott kesztyűt fel kell venni. Röviden: Európának kötelessége, hogy hadat izenjen Oroszországnak. A „házak keresztiesháboruját“ követeli Coty és egy Oroszország ellen készülő nagy, európai hadseregéről írnak a vezető német lapok is. A jól informáltak már azt is tudni vélik, hogy ennek a kontinentális hadseregnek Hoffmann tábornok kerül az élére. A kisantant államai is mind gyakrabban foglalkoznak a bolsevista ellenes front megalkotásának gondolatával és már vannak cseh lapok, amelyek megállapítják, hogy a pánszláv gondolat rovására is meg kell alakítani az európai keresztény blokkot, amely fölveszi a küzdelmet a mindenütt diadalmosan előretörő szovjettel szemben... *Mert Oroszország előretör minden vonalon.* A vörös hadvezér, Frunze, legutóbbi hadiparancsában ilyen vallomást tesz: „*Oroszország teljesen felkészült a nagyleszámolásra.*“ Európa elfoglalt a maga csip-csup bajjaival, s mialatt apró, egymással folyton békétlenkedő államokra oszlik, *Szovjetoroszország előkészíti az Ázsiai Egyesült Államok megalósítását.* A szovjetállam fellátja az elnyomott hindukat, az idegenekre uszítja a négy-százmillió kínait és ott van keze a rif-fek és kabilok szabadságmozgalma mögött is. Az egész világon példátlan erővel folyik a bolsevista propaganda és Kinától a szófiái Szveti Nedelja templomig mindenütt bujtogat a kommunista propaganda és mindenütt gyilkol a szovjetpéng. Zinovjev ajkairól már büszkén és meggondolatlan bátorsággal hangzik a prófécia: Peking, Sanghai, Marokkó, Kalkutta után Kairó és Alexandria jön és *a bolsevizmus megkerüli a nyugatot, hogy hátbatámadja a védekezés képtelen, belsei harcokban legyengült ellenfelet.*

Nem rémképek ezek. A látni tudók tudják, hogy Abd el Krim pénzt és municiót kapott a francia kommunis-táktól, s tudják, hogy a készülő angliai bányász- és vasutas sztrájk mögött a moszkvai aranyrubel gurul. Es ki tagadhatná, hogy a német kommunis-ták hatalmas táborában igen jelentős segédszervezetek jutna egy esetleges vörös roham? Frunze, a vörös generális-szusz párisi bevonulást ígér, s Európa diplomáciája, ha kifelé könnye-dén és kételkedően mosolyog is, a kulisszák mögött elfehéredett arccal tárgyalja ezt a lehetőséget. A „Matin“ legutóbbi száma érzi ezt a veszélyt, s egy oldalas cikk végén így kiált fel: *Európa demokráciái, nagyok és kicsik, eljött a választás órája. A civilizált Európába betörni készül a cseka, válasszatok a szolgaság és szabadság, az élet, vagy a halál között!*

Nem könnyen hívő romantikusok és rémképek által üldözött fantaszták, de Európa legkitűnőbb publicisztái és leg-
lebbesen látó politikusai látják ilyen közelinek a vörös veszedelmet. A kér-
ésre azonban nehéz feleletet adni: *Ud-e védekezni Európa a vörös roham ellen?* Lehetséges-e ma Európá-ba, egységes nemzetközi akciót szer-
veni egy olyan veszedelem elhárítá-sán, amely itt van a küszöbön, s amely pusztulással fenyegeti az évez-

redes európai kulturát és civilizációt azzal az államberendezkedéssel együtt, amelyet ezer év alatt alkottak meg maguknak az európai népek? Lehet-séges-e a tulzó nacionalizmus ideoló-giájától elszédített, egymást gyűlölő nemzeteknek hadseregeit közös csata-rendbe állítani a közös veszedelem el-len? Merjük állítani, hogy az európai

politikának, amely a kapitalista világ-rend védelmének jegyében az elmúlt ötven esztendő alatt a katasztrófális hibák és gigászi aranyu bűnök egész tömegét halmozta fel, ma már alig van ilyen hatalma Európa népei felett, s féltő, hogy beteljesedik a washingtoni „leszerelési“ konferencián Hughes ajkairól elszállt, s azóta közismertté vált baljóslat: Európa össze fog roskadni bűneinek sulya alatt...

A horvát választók és az egyezmény

Z a g r e b. A Pasics Rádics kormány megalakulása után a politikai élet sulya Horvátországban a falukra helyeződött át. A horvát parasztpárt vezetősége számos agitátort küldött a vidékre, hogy a választókkal megismertessék az egyezmény fontosságát és a párt új irányának fontosságáról világosítsák fel a horvát népet. Igen sok faluban tartottak már népgyűléseket, ahol a választók örömmel fogad-

ták a megegyezés híret. A rádicspárt zagrebi vezetői nagy meglepéssel fogadják a választók magatartásáról érkező híreket, ami a párt további munkájára és az egyezmény következményeire igen kedvező hatással lesz.

A rádicspárti disszidensek is erélyes agitációt kezdeményeztek kerületeikben és ők is arról számolnak be, hogy hivaik meglepéssel fogadták magatartásuk híret.

Viharos ülés a szkupstinában

Pribicevics beszéde — Rádicsék nem engedték szóhoz jutni Urojevicsel

B e o g r a d. A szkupstina tegnap délelőtti ülésén a formalitások elinté-zése után Gavrilovics Otto a többségi előadó beszélt, majd nagy figyelem közepette Pribicevics Szvetozár en-lkedett szólásra.

Pribicevics szerint a radikális párt-nak politikája megváltoztatása előtt meg kellett volna kérdeznie a népet, hogy hozzájárul-e a rádicsékkal való paktumhoz. A horvát köztársasági pa-rasztpárt annakidején a leghatározot-tabban állást foglalt a kisantant ellen, nem érti, ezzel a párttal, hogyan egyezhetett meg a radikális párt? Még nincs példa a történelemben, hogy egy párt olyan párttal lépjen koalícióba, amelyet államellenesnek nyilvánítottak. A végén már az lesz a látszat, hogy Pribicevics volt Rádics és Rádics Pribicevics.

Pribicevics ezután Rádicsnak egy Angliából irt levelét olvasta fel, amely-ben Rádics azt állítja, hogy nem talált Angliában olyan embert, aki ne tekin-tette volna Pasicsot korruptnak és erő-szakosnak a radikális pártot pedig ugyanilyen társaságnak.

Az egyezményt erkölctelennek és politikátlannak tartja. A radikális párt burzsoa párt, a rádicspárt pedig pa-rasztpárt, tehát nem dolgozhatnak együtt. Nem lehet még tudni a hor-vát nép elfogadja-e az egyezményt? Nem teszi-e magáévá a Zajednica po-litikáját?

Kujundzics Mihály, Nincsecs Mom-csilo külügyminiszterhez intézett inter-

pellációt, alattvalóink Görögországban történi zaklatása ügyében. A délelőtti ülés ezzel véget is ért.

A délutáni ülésen elsőnek Hohnyec szólt fel és élesen támada a kor-mány pénzügyi politikáját. Uzunovics Nikola építészeti miniszter közbeszólt Hohnyec beszéde alatt, mire ez azzal válaszolt: Ön robotminiszter. Hohnyec ezen szavait olyan láрма követte, hogy az elnök 5 percre felfüggesztette az ülést. A szünet után Hohnyec befejezte beszédét és elutasította a költségvetési tizenkettőket.

Hohnyec után a horvát parasztpárt-ból kilépett Urojevics akart felszólalni, alig lépett azonban a szónoki emel-vényre olyan láрма fogadta a rádics-párt részéről, hogy nem juthatott szó-hoz. Mikor az elnök nem tudta a ren-det helyreállítani öt percre felfüggesz-tette az ülést. A szünet alatt sem szünt meg azonban a láрма úgy hogy az öt perc leteltével sem tarthatta meg be-szédét Urojevics mire az elnök az ülést berekesztette.

Urojevics beszédének megzavarása lehetlenné tette a költségvetési vita tegnapi befejezését. Így valószínűleg csak ma fogadják el a szkupstina a költségvetési tizenkettőket.

A parlament a nyári szünet előtt fel-tétlenül elfogadja még a sajtótörvényt. Az ellenzék ugyan minden eszközzel őszig szeret é elhalasztani a sajtótör-vény tárgyalását a kormány azonban ragaszkodik annak gyors letárgyalá-sához.

Hatálytalanították a milliós pénzbüntetéseket

A pénzügyigazgatóság nem volt illetékes a birságok kirovására

Az egész Vojvodina kereskedelmi életében általános izgalmat keltettek he-
tekkal ezeltől azok a milliós pénzbüntetések, amelyekkel a novisadi tartományi pénzügyigazgatóság sújtotta azokat a nagykereskedőket, akiket a a forgalmi adó eltitkolásával vádolt meg. A példátlan nagyságu büntetéseket természetesen az érdekelt meg-fellebbezték s közben egy deputáció járt az állami egyenes adók központi igazgatóságánál is. Azokban a napok-ban — mintegy két héttel ezeltől — jelentették is, hogy illetékes helyeken belátták a felebbezés indokainak helyességét s hatálytalanították a kirótt büntetéseket. Akkor ez a hírünk, —

amelyet beogradi szerkesztőnk jelentett — korainak bizonyult.

Kedden délelőtt azonban megérke-zett a pénzügyminisztérium rendelete a novisadi tartományi pénzügyigazgatósághoz, amely hatályon kívül helyezi a kirótt pénzbüntetéseket és megállapítja, hogy azoknak kivetésére a pénzügy-igazgatóság nem volt illetékes. Ezzel szemben jóváhagytak két, ötszáz di-náros pénzbüntetést azért, mert a két novisadi kereskedő nem vezetett köny-veket üzleti forgalmáról. A pénzügy-miniszter rendelete az állítólagos adó-eltitkolások ügyében az adófelszólam-lási bizottságot utasította az eljárás lefolytatására.

Sztrájkra készülnek a világ összes bányászai

Általános bányász és vasutasztrájk előtt Anglia — Amerika bányamunkásai csatlakoznak a sztrájk mozgalomhoz

Londonból érkező jelentések szerint az angol bányamunkások szövetsége és a munkaadók között az új kollektív szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások a békés megegyezés minden reményét kizárják, miután a tárgyaló felek mindegyike makacsul ragaszkodik feltételeinek elfogadásához. Az angol bányamunkások szövetsége úgy hatá-rozott, hogy 1925. augusztus 1-én Anglia területén általános bányász-sztrájkot proklamál, egyben a sztrájk-hoz való csatlakozásra szólítja fel a világ összes bányamunkásait. Az angliai vasutas-szövetség két nappal ezeltől úgy határozott, hogy abban az esetben, ha a tárgyalások nem vezet-nek eredményre, az angol vasutasok augusztus 1-én csatlakoznak a sztrájkoló bányamunkásokhoz.

Newyorki jelentés szerint az angliai és amerikai bányamunkások között már megindultak a tárgyalások és egy megállapodás jött létre arravonatkozó-lag, hogy az amerikai bányamunkások is bérharcot indítanak s ha nem tud-nak munkaadóikkal megegyezni, au-gusztus 15-én, legkésőbb szeptember elsején szintén proklamálják az általános sztrájkot.

Newyorkból jelentik: Az amerikai munkaügyi miniszter ma hajóra szál-lott, hogy Angliába utazzon. Távozása előtt hosszabb megbeszélést folytatott Coolidge elnökkel. Utazását a készülő angliai és amerikai bányászsztrájk-kal van összefüggésbe. Ugy Angliában, mint Amerikában óriási izgalommal tárgyalják az általános sztrájk lehetőségeről szóló híreket.

Csatlakoznak a német és a francia bányamunkások is

Londoni jelentés közli, hogy az angol bányamunkásoknak nemzetközi öss-zeköttetések révén sikerült biztosítani a francia és a német bányamunkások szolidaritását s, akik a megegyezés meg-hiusulása esetén szintén csatlakoznak a sztrájkolókhöz.

A marokkói helyzet

Párizsból jelentik: A Times ma azt a hírt közölte, hogy Abd el Krim haj-landó volna az ellenségeskedést azon-nal beszüntetni, ha Franciaország és Spanyolország elismernék a rif állam függetlenségét. A Times hírével kap-csolatban a Quai d'Orsayról azt közlik, hogy Abd el Krimnek mindezeideig semmiféle válasza sem érkezett a spa-nyol-francia ajánlatokra.

Párizsból jelentik: A marokkói hely-zet, úgy látszik, Franciaországra nézve kedvezőbb alakul. A harctérről érke-ző hírek szerint Fez és Taza helyzete most már nincs veszélyeztetve, miután Abd el Krim csapatai az Uergha folyón visszavonulnak. Babmurdiz mel-lett a rifek sulyos verességet szenvedtek és kénytelenek voltak gyors tem-póban visszavonulni.

Párizsból jelentik: A marokkói há-buru ellen alakult akcióbizottság hely-liségeiben, valamint a kommunista párt végrehajtóbizottságának és párt-szövetségének helyiségeiben ma éjjel a hatóságok házkutatást tartottak. Ez a házkutatás összefüggésben áll azzal az antimilitarista cikkel, amelyet az Hu-manité julius huszadikán közölt.

A kőműves- és ács mesterek szerdán délelőtt küldöttséget vezetnek a kerületi pénzügyigazgatóhoz

A kétszázalékosnak nevezett négy-százalékos munkásadó kiszámításával kapcsolatosan állandó a panasz, hogy az általában olyan adószakkértői és magasabb számtani tudást igényel, amilyen az érdekeltek legnagyobb része nem rendelkezik. A munkáltató kisiparosok száz százalékban kitűnő szakemberek, de ahhoz, hogy a munkásadóról szóló rendelkezés megalkotóját kövessék az adó kiszámításának igen tekervényes útjain, nem igen értenek. Emiatt az érdekeltek már régebben mozgalmat kezdeményeztek, hogy egyszerűsítsék az eljárást. Legutóbb a vojvodinai képesített kőműves és ács mesterek egyesülete határozott úgy, hogy deputációban kéri az eljárást egyszerűsítését. A deputáció ma, szerdán délelőtt jelenik meg a kerületi pénzügyigazgatónál, ahol memorandumban nyújtják át kívánásaikat.

Ezzel a deputációval kapcsolatosan szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a kétszázalékos munkásadó ügykezelésének egyszerűsítése miatt — egy már régebbi intervenció folytán — a legközelebbi ankétet tartanak a pénzügyminisztériumban, s így a vojvodinai képesített kőműves- és ács mesterek ez ügyben készült beadványát is minden valószínűség szerint ezen ankét elé fogják terjeszteni.

Orosz főgimnázium lesz Novisadon

Orosz kolónia a gázgyárban Három év óta még semmi lakbért nem fizettek

A Novisadon tartózkodó orosz menekültek három évvel ezelőtt főgimnáziumot létesítettek a gázgyárban. A gimnázium eddig négy osztályos volt, most azonban szeretnék főgimnáziummá átalakítani és fokozatosan nyolc osztályt létesíteni. A gázgyárban nincs azonban hely nyolc osztály felállítására, mivel ott harminc orosz család lakik.

A gimnázium igazgatója most azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy a megfelelő szobákat bocsássa a gimnázium rendelkezésére, és az azokban lakó orosz családokat, lakoltassa ki.

Dr. Milovanovics Milán polgármester, Klicin Predrag kulturatanácsnok kíséretében tegnap délelőtt megtekintette a gázgyárat, az ottani lakásokat és a gimnázium helyiségeit. A látogatás nemcsak a gimnázium igazgatójának kívánságára történt, hanem összefüggésben a városi házak lakóinak béremelésével is. A gázgyárban ugyanis már három éve bennlaknak az oroszok, rongálják az épületet és egy fillér házbért nem fizetnek. A városi tanács most ezektől az oroszoktól is akar házbért, a polgármester megnézte tegnap, hogy milyen állapotban vannak az oroszok lakásai és ennek alapján fogja a tanács meghatározni, hogy mennyi házbért fizetnek a gázgyárban lakó oroszok.

600.000 dináros pályamű egy kairói templom restaurálásának tervére

Az egyiptomi kormány nagyszabású újjáépítési terveivel függ össze az a pályázat is, amelyet most írtak ki a kairói D'Amur templom restaurálásának tervére. A már stílusban épült, körülbelül ezernyolcszáz éves templom, amely szinte felbecsülhetetlen összeget képviselő műemlék, s egyike a régi Egyiptom legszebb műemlékeinek, ma már meglehetősen elhanyagolt állapotban van. A hatalmas építményt alapjaiban kezdte ki az idő vastoga, s a kormány, hogy megmentsse ezt a műkincset, most három földrész építészeti között nemzetközi pályázatot írt ki a templom restaurálására. Egyiptom, Európa és Amerika építészeti foglalkoztatásának érdekében a pályázati fel-

tételeket megküldték Láppy Vilmosnak, a vojvodinai képesített kőműves- és ács mesterek agilis titkárnak is, aki a mór építészet egyik igen alapos ismerője.

Láppy Vilmos kijelentette munkatár-

sunk előtt, hogy résztvesz a pályázaton, amely egyébként 1927. január 1-én jár le. Minden közelebbi felvilágosítás az egyiptomi építészeti minisztériumban, (Kairó) vagy Láppy Vilmos titkárnál nyerhető.

Az építészeti miniszter aláírta a hidfelszerelési munkára vonatkozó szerződést

A hidat 1926. november 1-ig kell felszerelni

Uzunovics Nikola középítészeti miniszter tegnap aláírta a novisadi hid szerelési munkájának szerződését a stettini Gollnov és fia, továbbá a dortmundi Koen céggel. A szerződés értelmében a cégnek augusztus elsején kell megkezdni a szerelést és azt tizenöt hónap alatt befejezni, úgy, hogy a hidat 1926. november 1-én már át lehessen adni a forgalomnak.

A középítészeti minisztérium tegnap sürgönyileg értesítette a stettini Gollnov céget a szerződés aláírásáról és felszólította, tegyen meg minden előkészületet, hogy a szerelési munkát idejében megkezdhesse és a szerződésben vállalt kötelezéseknek eleget tehesse.

A középítészeti minisztérium egyúttal a várost is felszólította, hogy töltsön fel nyolc méterre a hid előtti részt, mivel a novisadi parton csak úgy lehet megkezdni a hid szerelését, ha a hid előtti rész már fel van töltve. A városi főmérnöki hivatal most fokozottabb tempóban fogja végezni a feltöltési munkálatokat, hogy a város részéről semmiféle akadályozza a szerelési munkálatok megkezdését.

Értesüléseink szerint a hid szerelését a német cégek mérnökeinek vezetésével német szakmunkások fogják végezni. A hidfelszerelési munkálatokat vezető mérnök már e hét folyamán Novisadra érkezik.

Nincs elég pénz a városi pénztárban

A tisztviselők még nem kapták meg a ruhasegélyt A színészek nyári fizetését kiutalta a város

A novisadi városi tisztviselők már ez év januárja óta várnak arra, hogy a kibővített tanács megszavazza a költségvetést és így vagy fizetésemeléssel vagy más segéllyel rendezzék meglehetősen szomorú anyagi viszonyukat.

A kibővített városi tanács a múlt szerdán végre meg is szavazott némi ruhasegélyt a tisztviselőknek. Nem sokat ugyan, de pillanatnyilag ez az összeg is elég lett volna. A tisztviselők mindennap várják az értesítést, hogy felvehetik a pénzt a városi házipénztárban, ez azonban egyre késett. A városi házipénztárban ugyanis nincsen annyi pénz amennyi a tisztviselői ruhasegélyek kifizetéséhez szükséges. A tisztviselőknek most tehát várniok

kell arra, amíg a városi házipénztárban lesz annyi pénz, hogy kifizethessék a ruhasegélyt.

A városi tanács most a színészek fizetését utalja ki. A novisadi Nemzeti Színház tagjai ugyanis nem kapták meg július 1-én a fizetésüket. A városi tanács most a közgyűlés által megszavazott összegből fizeteti ki a színészek és a színházi alkalmazottaknak nyári fizetését. A fizetéseket minden színész már fel is vette a tegnapi nap folyamán a városi házipénztárban.

A városi tanács azért fizette előbb ki a színészeket, mert már egy hónap óta nem kaptak fizetést. A tisztviselői ruhasegélyt csak ezután, de még e hét folyamán fizetik ki.

Hárommilliárd dinár a munkásadó

Az állami költségvetés egy negyedrésze, s több, mint az összes hadügyi kiadások

A költségvetési tizenkettődik megszavazása idején ismeretessé vált „2 százalékos munkásadó” szerény elnevezés alatt az állam olyan jelentős összegű bevételhez jutott, amilyenre — merjük állítani, — maguk a törvény kodifikálói sem gondoltak. Hozzávetőleges számítás szerint az ország területén minimálisan hárommillió olyan polgár él, aki a kétszázalékos munkásadót fizetni tartozik. Ha ezeknél egy minimális kereseti összeget veszünk

alapul s ennek ellenében évi csupán egyszer dinárt számítunk fel a két százalékos munkásadó fejében, akkor megállapíthatjuk, hogy a munkásadó fejében évenként legalább hárommilliárd dinárt bevételez az állam. Hogy ez milyen jelentős összeg az állam költségvetésében, az kitűnik abból is, hogy ez az összeg éppen negyedrésze az állami költségvetésnek és több, mint a teljes hadügyi költségvetés.

A Kikinda—szegedi vasut megnyitása

„A kereskedelemnek semmi köze a politikához” — A bánsági kereskedelmi és iparkamara a szegedi vonal megnyitásáért Egymillió dinár megtakarítást jelentene a vonal megnyitása

Beckereki tudósítónk jelentik: A Szerémségből, Szerbiából és az egész Vajdaságból a Magyarországra, Ausztriába és Csehszlovákiába küldött szállítmányokat Szubotícának irányítják. A szubotíci vasutállomáson emiatt persze nagy a torlódás és a kezelőszemélyzet képtelen a szállítmányokat idejében elhelyezni és továbbítani. A múlt évben számtalanszor megesezt, hogy romlandó árucikkkel telt vasuti kocsik napokig vesztegelték a szubotíci vasutállomáson. A nagy melegtől az áru alá rakott jég megolvadt és az áru elromlott, hasznavehetetlenné vált. Hasonló károsodások elkerüléséért a bácskai kereskedők felkérték a bánsági kereskedelmi köröket, hogy hassanak oda a kikinda—szegedi vonal megnyitására, mert ilyenformán megszűnna a forgalom, melynek lebonyolítása tehát már nem okozna különösebb nehézséget.

A bánsági közgazdasági körök több ízben kérték a vajdasági, szerbiai és szerémségi export szempontjából oly nagyfontosságú vonal megnyitását, a közlekedésügyi hatóságok azonban

mindaddig nem hoztak ez ügyben határozatot.

Mivel a bánsági kereskedők kivételi szesz előtt állnak, jogosan attól tartanak, hogy a múlt évi esetek fognak megismétlődni. Az érdekeltek körében emiatt nagy a zugorlás, sőt értesülésünk szerint, tiltakozó gyűlések összehívására is készülődnek, hogy a nagy nyilvánosság előtt követeljék a külföld felé irányuló közlekedés megjavítását. A gyűléseken ki akarják domborítani azt, hogy a kereskedelemnek semmi köze a politikához és kérelmük tisztára közgazdasági jellegű. Egyébként sem látnak bünt abban, hogy ha Gyékényesen és Szubotícán keresztül lehet közlekedni Magyarországra és a többi állam felé, miért ne bonyolíthatók le az áruforgalom egy részét Kikinda—Szegeden át is.

A kikinda—szegedi vonal megnyitása legkevesebb egy millió dinár megtakarítást jelentene a bánságiaknak fuvardíjon, de felbecsülhetetlen előnyt biztosítana még az áruforgalom gyors lebonyolításával is.

Orvosok világtalálkozója Berlinben

Amerika higiéniaival akarja megmenteni Európát

Pár nappal ezelőtt a berlini gyors-sal negyven érdekes utas érkezett Párisba.

A negyven amerikai két hét óta járja Európa metropolisait, hogy egy egész Európára kiható mozgalomnak, az alapköveit lerakja.

Odahaza valamennyien egyetemi tanárok, orvosok, részben kormányuk, részben egy régebben alakult nagy amerikai tudományos humanitárius egyesület megbízásából hajóztak át Európába. Ahol megfordultak, mindenütt tárgyalásokat kezdtek az illető országok kormányainak megbízottaival, érintkezésbe léptek az orvosi egyetemek vezetőségével és a különböző szociális intézmények embereivel. Ezekkel a tárgyalásokkal egyidőben mindenütt megalkotották egyesületük fiókját, az „American Stomatological Educational Committee for Europa”-t.

Ez a hosszunevű egyesület, amelyet a kormány segítségével alakítottak az amerikai orvosi egyetemek tanárai és a praktizáló orvosok, csak nem régen jött létre. Célja, amint kitűnik, a beteg Európának segítségére sietni, még pedig olyan módon, amint azt az amerikai méretek megengedik.

— A dolgokat alapjuknál fogva kell megkezdni, mondja Asgró professzor, az Európába küldött expedíció vezetője. Szerintünk az emberi szervezetenek az ajtója a száj, annak higiénikus állapotával tudjuk az emberi szervezetben fellépő betegségeket megelőzni. Amerikában az iskolákban kötelező a száj- és fogmosás, amit természetesen hozzáértő orvosok előírása szerint és megfelelő eszközökkel történik. A legjobb fogu gyerekek, éppen úgy, mint a jó előmenetelűek, kitüntetéseknek kapnak. Arcképeket leközlik a lapok és jókor megtudják a szájhigiénia nagy fontosságát.

A különböző állami szülészeti klinikákon, a másállapotú asszonyok menedékhelyén a diéta megállapításánál figyelemmel vannak az illető orvosok arra, hogy a megszületendő gyermek fogorának egészséges fejlődését előmozdító ételeket írjanak elő az anyának.

— Az amerikai anyaegyesület amelynek New-Yorkban van a központja, Európában már több országban helyi csoporttal rendelkezik. Eddig összesen, az európai csoportokat is beleszámítva, harminckét országban alakult meg a csoportunk. Ezeknek a csoportoknak a vezetőségében az illető országok kormányainak és az érdekeltektől orvosok körének képviselői vesznek részt. Így természetesen minden kitámasztás megvan arra, hogy fáradozásunkat siker koronázza.

— Az európai államokkal eleinte levelezés útján léptünk érintkezésbe, mikor azután az alapvető eszmecsere megtörtént, módját ettől kezdve a közvetlen tárgyalások fölvételének. Ebből a célból bizottság alakult, amelynek 40 tagja vezetés alatt, két héttel ezelőtt, áthajózott Európába. A legelső állomásunk Páris volt, innen mentünk Berlinbe, ahol ebből az alkalomból orvoskongresszus is volt.

Néhány hét múlva megkezdődik a munka, felolvasások, vetített képekkel kísért előadások útján fogják mozgalmunkat a nép széles rétegeivel ismertetni. Az előadások és felolvasások anyagát, a filmeket mi szolgáltatjuk. Ugyancsak a német orvosokkal egyetértően Berlinben határoztuk el, hogy Európa érdekeit október hó végére kongresszusra hívjuk össze.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanítani, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FÖKÖNYVELŐ” címre írjanak, Póstafigyelő szám 73

HIREK

— **Ma kezdődik a sorozás.** Az 1905. évfolyambeliek sorozása ma kezdődik a Futaki-uccai zsidó iskolában. A sorozás négy napig fog tartani és augusztus elsajén fejeződik be.

— **A város tárgyalása lakóival.** A városi tanács megbízásából dr. Prodánovics Mihály városi főügyész tegnap délelőtt 11 órára beidézte a városi bérházak lakóit és a házbérek emelése ügyében kezdett velük tárgyalni. A házbéremelési tárgyalások még néhány napig fognak tartani.

— **A volt római zarándokok kértnek,** hogy csütörtökön este 8 órakor a beltéri Kath. Körben tartandó fontos értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

— **Közöttették a hivatalos magyar termés eredményt.** Budapestről jelentik: A magyar földművelésügyi minisztérium szombaton adta ki a legújabb terméseredményről szóló jelentését, mely szerint Magyarországon 7,500.000 métermázsával nagyobb a termés gabonaművekben mint 1924-ben volt. Buzában 27,200.000 métermázsával, rozsban 7,400.000 árpában 4,600.000, zabban 3,300.000 métermázsával a termés.

— **Egy feltalálót megölt a találománya, melyel az utonállók ellen akart védekezni.** Tragikus módon halt meg az amerikai Redwood Cityben egy Gratien Moreau nevű francia származású mérnök, aki több hasznos találmányával nagy vagyont szerzett Amerikában. Legutóbb egy elmés szerkezetű készüléket szerkesztett, mely megvédte volna a pénzbeszedőket és a pénztárosokat a rablótámadás ellen. A csőfalaku készüléket el lehetett rejteni a kabát ujjában és a kéz felemelésekor elsűnt, mint a revolver. Maga a feltaláló volt a készülék első áldozata, felrobant és megölte, amikor éppen be akarta mutatni több gyárosnak. Hatvankét éves volt.

— **Lisztraktár lett egy híres magyar kollégium,** Kolozsvárról jelentik: A híres szászvárosi Kun kollégiumot, mely az erdélyi református magyarság kulturájának egyik régi forrása, most újabb veszedelem fenyegeti. A kollégium egy részét a kormány már régebben lefoglalta egy lisztraktár céljaira, most pedig az egész kollégiumot el akarják venni, hogy abban helyezték el a román állami liceumot. Ugyanis az állami liceum hajléktalanává vált, mert eddig nem fizetett házbért és kilakoltatták. Miután a kollégium nem volna abban a helyzetben, hogy a házbért nem fizető állami intézetet kilakoltassa a legalkalmasabb megoldásnak az látszik, hogy elvegyék a reformátusoknak ezt az ősi tanintézetét és abban helyezték el az állami liceumot.

— **Az elítélt az akasztófa alatt állott, amikor testvére magára vállalta bűnét.** Newyorkból jelentik: A lapok szenzációs híreket közölnek arról, hogyan függesztették fel egy halálraítéltek a kivégzését, aki hosszú időn keresztül a chicagói börtönnek volt a lakója, Scott Rüssel volt milliómos bankáron kellett volna a halálos ítéletet végrehajtani a börtön udvarán, akit az esküdtszék egy Maurer József nevű kereskedő meggyilkolása miatt annak idején halálraítélte. Az elítélt kötéssel a nyakán már az akasztófa alatt állott. Három percel azelőtt, hogy a hóhér munkájához hozzáfoghatott volna, Illinois állam kormányzójának egy telefonon leadott parancsa érkezett, amely a kivégzés végrehajtását szigorúan megtiltotta. A kormányzó ugyanis az utolsó pillanában táviratot kapott a halálraítélte testvéréről, Scott Róberttől, aki azt állítja, hogy testvére ártatlan s hogy ő maga ölte meg a kereskedőt. Érdekes a dologban, hogy Scott Rüssel, bár az utolsó pillanatig teljes ártatlanság hangsúlyozta, a tiltó rendelet megérkezése után mégis annak a véleménynek adott kifejezést, hogy testvérenek távirata csak koholt lehet.

Róbert Scott, aki a gyilkosság lehatárolt vallomásával magára vette, nyomtalanul eltűnt, a chicagói detektívek mindenfelé keresik.

Befutott a Kludsky-cirkusz Novisadra

Kétszázötven artistája van a cirkusznak — Hatezer ülőhely — Bácskai magyar fiúk a zenekarban — Ma este tart megnyitót a legnagyobb európai vándorcirkusz

Beogradnak három héten át volt szenzációja, Európának jelenleg legnagyobb vándorcirkusza, a Kludsky cirkusz kedden délelőtt a dunaparti metropoliszban érdeklődése mellett befutott Novisadra. A cirkusz két vonatrakományon, közel száz vagonon érkezett meg. A hatalmas, szinte végeláthatatlan vagonorsort kitalálták a rakodóra s ott azonnal megkezdették a kirakódást.

Beszélgetés Kludsky igazgatóval

Lent a kis Limánon, közvetlenül a Lovrekovics-féle térsztyár előtti gyepek térségén kedden délután már lázasan folytak az építési munkálatok. Hat gőzkocsi és egy benzintank gyors egymásutánban vontatta a hatalmas kocsikat a tere s mialatt a szorgos munkások százai hordták a gigászi méretű ponyvákat és verték a földbe a hatalmas cölöpöket, alkalmunk volt beszélgetni Carl Kludskyval, az amerikai méretű vállalat igazgatójával, aki a cirkuszról, amely ma kétszázötven város érdeklődésének a középpontjában áll, munkatársunknak a következőket mondotta:

— **A háromórás cirkusz kb. huszonöt ezer négyzetméteres területet foglal el s benne hatezer ember számára van hely.**

— A cirkusz kétszázötven artistát foglalkoztat, akik között a föld úgyszólván minden faja képviselve van. A cirkusz hetvenöt évvel ezelőtt alapították Bajorországban s eleinte csupán egyetlen kocsival vándorolt városról városra, ma háromszáz munkást foglalkoztat, míg országról-országra jár...

Bácskai zenekar van a cirkuszban.

A beszélgetés során megtudjuk,

— **A majompör legnagyobb szenzációja.** Közismert az a rengeteg tréfára és komoly vitára alkalmat adott per, ami az amerikai Tennessee államban William Bryan volt külügyminiszter és elnökjelölt vádja alapján indították egy daytoni tanító ellen, mert az iskolában Darwin tanait is ismertette az ifjúsággal. Bryan érveléseinek hatása alatt a fanatikus esküdtek elítélték a tanítót, ami a per egész lefolyásával egyetemben egyike volt az elmúlt napok legtöbbet tárgyalt szenzációinak. Mint most Newyorkból jelentik az ugynevezett majompernek még magánál a pernél és az ítéletnél is nagyobb szenzációja van, mert Bryan, aki háromszor volt elnökjelöltje az Egyesült Államoknak, hétfőn délután ebéd utáni álma közben szívzselhűdés folytán meghalt. A 66 éves államférfi annyira szívvel lélekkel védte álláspontját a majomperben, hogy orvosai meg vannak győződve, hogy ezeknek az áldozata.

— **Cimbalomhúrral fűrészelte át a cella rácsát egy halálraítélte fogoly és megszökött.** Budapestről telefonálják: A sátorajauhely ügyesség fogházából még szombatról vasárnapra virradó éjjel megszökött Almási Miklós, akit a debreceni tábla nemrégiben nővérenek és anyjának a meggyilkolása miatt kötélláti halálra ítélt. A szökést a halálraítélte gyilkos egy Fabrici Lázár nevű cellatársával együtt követte el. A fegyencek elfűrészték a harmadik emeleti cella vasrácsát és kötélen leereszkedtek a fegyházudvarra, onnan pedig minden valószínűség szerint újból kötéll segítségével az utcára szöktek. A nyomozás véleménye szerint Almási Miklós és társa cimbalomhúrral fűrészelte keresztül a cella vasrácsát. A megszökött fegyencek kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult, de egyiküket sem sikerült elfogni. A rendőrség azt hiszi, hogy Csehszlovákiába szöktek és elfogatásuk érdekében megkeresés ment a csehszlovák hatóságokhoz.

Szerkesztői üzenet

Tudósító Novivrbasz. Megindítottuk. Az anyagot kérjük továbbra is,

hogy a cirkusz még Mariborban szerződtette gákovai magyar fiukból álló zenekarát, miután a cirkusz **második zenekarának** tagjai, akik csehek, jelenleg szabadságon vannak. Eddig — Oroszország kivételével — bejárták Európa összes államait s egyizben megszakítás nélkül tették meg az utat Varsótól Rómáig. Legutóbb három hetet töltöttek Beogradban, ahol minden nap telt házak előtt tartottak előadást.

Külön állatsereglet.

A cirkusz páratlan érdekessége az a hatalmas állatsereglet, amelyben a föld állatvilágának majdnem minden érdekesebb képviselője megtalálható. Van husz hatalmas elefánt, közöttük két óriási példány. Az egyik negyven esztendő nőstény. Ez „Babi” névre hallgat, s Indiát vallja „szűkebb” hazájának. A másik mamut-példányt „Pubi” néven becézik. Ez Afrikában látta meg a napvilágot. Van egy egész csomó bengáliai királytigris, viziló (hatalmas medencében strandol állandóan) zebra, hiéna, párdúc, kigyó, papagályok, gyönyörű angol és magyar teli-vérek, s a legérdekesebb állatok egész legiója egészíti ki ezt az „együttest”, amely egyébként külön 15 dinár ellenében tekinthető meg. **A hűsítő állatok naponként négy lovat, vagy szarvasmarhát fogyasztanak el.**

Megkérdeztük még az igazgatót arról is, igaz-e az itt elterjedt hír, hogy a tigrisek táplálása érdekében a cirkusz macskákat gyűjt, s hogy három macska ellenében „potyajegyet” ad az igazgatósnak? Az igazgató csöndes mosolygással felelte, hogy ilyen rosszul meg nem megy a nála alkalmazott tigriseknek...

A Kludsky-cirkusz egyébként ma este tartja bemutató előadását.

Sport

SMTC (Szubotica) — Radnicski.

A helybeli munkásegylet a jó nevű szuboticiai testvéregyletet látja vendégül vasárnap. Ismét olyan erőpróba, melynél igen kevés kilátással indul a fiatal Radnicski, de már többször megszódott lelkes játéka sok mindenre képesíti ezt a törekvő klubot. Ez alkalommal véleményünk, hogy a Radnicskin még eddigi lelkes akarása sem fog tudni segíteni, hiszen ellenfele a legjobb szuboticiai ensemblek egyike rögtön a vezető Bácska után következő a SAND-dal. Ha ezt tekintetbe vesszük, legfeljebb szép eredményre lehet a novisadi munkás csapatnak kilátása. Az SMTC legerősebb felállásával jön el, mert a helybeli testvéregyletnek jó híre már Szuboticiára is eljutott. ezért a szuboticiai Vasasok nem akarják magukat egy esetleges váratlan kudarcnak kiténi. A Radnicski is igyekszik eddigi eredményeinek igazolására, ezért a két munkásegylet találkozása szép sportot ígér. **Biró Andreá Dezső lesz.**

— **A novisadi zsupa új tisztikara.** Vasárnap tartotta a beogradi alszövetség helyiszerve évi rendes közgyűlését amelyen az alszövetséget Dr. Szavics képviselte. A közgyűlés teljes egészében meg hagyta a régi tisztikart, illetőleg újra megválasztották elnöknek: Dr. Hadzsi Kosztát, alelnöknek: Dr. Schwarz Pétert, titkárnak: Hollender Leót, pénztárosnak: Paquor Józsefet, háznagynak: Matkovičs Jenőt, szöv. kapitánynak: Andreá Dezsőt. Választmányi tagok lettek: Nagyfejeő Endre, Jegdics Jován, Simovics Mihály és Popper István.

— **A NAK vasárnap a Bácskának ad revancheot Subotican.** A NAK pályáján a Radnicski játszik az SzMTC-vel.

— **Schafferről** az a hír van elterjedve, hogy Pestre megy ismét, ugyanakkor a bécsi körök ugytudják, hogy Kozselli örököl veszi át a WAC-ban.

— **A prágai Slavia** ugy szombaton, mint vasárnap a Jugoszláviával játszik. A prágai bajnok pénteken este fél 6 órakor utazik át Novisadon.

JÓ VIDÉK

Majomper Temerinben

A daytoni majomperre Petri Ádám bátyánk, a tudós temerini takácsmester lépett közelebbi érintkezésbe temerini viszonylatban. Petri Ádám a hirhedt pert illetően ma újabb levelet intézett a „Délbácska” szerkesztőségéhez. A levél így hangzik:

„Tekintetes Szerkesztő Ur! Jézus Krisztus mondta a gyermekeknek: Jer-tek hozzám! Én még azt mondom a darwinistáknak és atheistáknak, hogy adjátok ki újra az én „Mindenség tükre” című könyvemet és megszüntök darwinisták, atheisták és materialisták lenni. Még maga Scopes tanár is. Temerini Petri Ádám takácsmester.”

Utóirat: „Jelen lapom a „Kis Újság” 1925. VI—26. számú felkiáltásával „Éljen a darwinizmus”, indokolható. Petri Á.”

Petri Ádám bátyánk most már másodsorú jelentkezik ebben az ügyben, mint csodadoktor. Vajjon mit szól az ajánlathoz a daytoni államügyész? Mi azt mondjuk: Igen megfontolandó, s elkélne végre egy kis majomper Temerinben is...

Háboru, vagy katonai szövetség?

Egyik délután megjelenő novisadi lapocská tegnap azt a szenzációt kürtölte szét csekélyszámu olvasói táborában, hogy küszöbön a jugoszláv-görög háboru. A szuboticiai mammothlap pedig ma reggel azt írja, hogy Görögország belép a kisanatiba és mint annak tagja, katonai szövetségre lép az SHS királysággal. Vajjon hol az igazság? Valószínűleg abban van, hogy az egyik lapot — szerencsére — csak a cserepéldányos redakciókban olvassák. Ha nem így volna, bizonyos eljárás indult volna meg rémhírterjesztés miatt...

A temerini adófelszólamlási kérvények

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy Temerin község néhány adófizető polgárától a novisadi pénzügyigazgatóságnál aziránt érdeklődtek, hogy a temerini jegyző mennyiért szerkesztette meg adófelebbezési kérvényeket? Oberknezevics Szava jegyző erre jó vidéki stylusban nekünk rotont, kijelentvén, hogy egész cikkünk „szemszédett valótlanlág, hazugság” és miegyéb. Másnap aztán kiderült, hogy a derék és népszerű nótárius csak 154 esetben szerkesztett ilyen felebbezési kérvényt. Nem kutatjuk ebben a percben, hogy a jegyző, mint adótkivető közeg, s mint azt az adót megfelebbező „magán-személy” ebben az esetben kimeríti-e az összeférhetetlenség kritériumát. A jegyző ur — állítólag — sajtóperre indított ellenünk. Hát sajtóperre már mi is szerkesztettünk egynéhányat. Nyugodjon meg a jegyző ur. Alkalma lesz megint felebbezni. A felmentő ítéletet tudniillik.

Csak ne gorombán?

A novisadi vendéglősök között folyó háboruban ma az egyik párt egy háromnyelvű rópiratot adott ki. A magyar szöveg így hangzik:

„X. és Y. kiket a szövetség kebeléből kizártunk és a feljelentést megtettük ellenük, ők most e hó 28-án egy szabályellenes gyűlést akarnak összehívni. Ezen gyűlést bojkot alá helyezük. Követelünk tőlük több százezer dinár tagsági illetéket, autópénzt és autót. Alulírott Vezetőség és a Vendéglősök Országos szövetségének vezetősége felhívjuk augusztus hó 4-én megtartandó közgyűlésre. Meg kell mutatnunk, hogy mi nem vagyunk gyűltmentek, mint X. volt fegyenc és Y. a cirkuszista.

Éljen a vojvodinai igazi Vendéglősök Szövetsége! Kartársi üdvözlettel a Vezetőség.”

Mit mondjunk erre? Aki ennél „finomabban” ír, az már csal...

Tőzsde

Julius 28	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.10	—	—
Zürich	—	1196.—	1100.—
Newyork	515.50	56.50	56.80
London	25.01	274.—	274.50
Páris	24.40	267.50	273.15
Milano	18.90	205.75	206.50
Prága	15.275	167.50	167.75
Berlin	—	1345.—	1342.—
Budapest	—	—	—
Brüsszel	23.85	260.75	—
Bécs	0.00726	0.0795	0.0797
Bukarest	2.65	—	—
Amsterdam	—	2265.—	2277.—
Szofija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloni	—	—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 július 28, 5 óra

Beograd	175.75	Prága	296.25
London	485.75	Berlin	2380.—
Páris	473.—	Bécs	14.—
Milano	366.—	Budapest	14.—
Zürich	1942.—	Bukarest	51.50
Brüsszel	462.50	Athén	—
Amsterdam	4015.—	—	—

Chicago terménytőzsde

1925 július 28, 5 óra

Julius	151.—	Julius	104.50
Szeptember	148.75	Szeptember	10.4 ^{3/8}
December	149. ^{3/8}	December	87. ^{7/8}

franz: buza változatlan, tengeri szilárd (Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 július 28. (Hivatalos jegyzések)

buza	300 mm
bácskai uj d. k. kötés 285	300 mm
bácskai uj IX-X, duplikát kassza kötés 295, 1500 mm	—
bácskai uj VIII-IX, duplikát kassza kereslet 185.—	—

Zab

szeremi uj d. k. kötés 230 200 mm

Tengeri

bácskai duplikát kassza kötés 185.—, 1500 mm	—
bánati d. kassza kötés 170, 300 mm	—
szeremi duplikát kassza kötés 188—190, 200 mm	—
franz: csendes	—

Novisadi értéktőzsde

1925 július 24. (Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 66.—, kínálat 70.—, kötés —, 4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —, kínálat —, kötés —.

Állami sorsjegyek

2 és fél százalékos állami hadikártéri-tési sorsjegy kereslet 251.—, kínálat 254.—, kötés —, 1888. évi nyere-mény sorsjegy (Dohány sorsjegy) kereslet —, kínálat —, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kereslet —, kínálat —.

Részvények

Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz részvénytársaság kereslet —, kínálat —, Iparbank kereslet 135.—, kínálat 140.—, kötés —.

— A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Hirdessen a Délbácskában!

JULIUS

29

SZERDA

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

DUNA VIZÁLLÁSA

Julius 15-én reggel	—	250
Julius 16-án	—	256
Julius 17-én	—	261
Julius 18-án	—	262
Julius 19-én	—	266
Julius 20-án	—	266
Julius 21-én	—	264
Julius 22-én	—	257
Julius 23-án	—	246
Julius 24-én	—	237
Julius 25-én	—	230
Julius 26-án	—	222
Julius 27-én	—	213
Julius 28-án	—	206

Piaci árak július 24-én:

Vágómarha Ia	—	9.50—10.50
Borju	—	12.—14.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	9.—11.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatallud párja	—	90.—100.—
Kacsa párja	—	40.—50.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	30.—40.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—50

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK

Irodahelyiség,

vagy lakás (külön bejárattal), telefonhasználat, a város központjában, kiadó. Ugyanott irodaberendezés eladó. Megtekinthető délelőtti órákban. Cim: **Schmolka hirdetőjében**, Novisad, Futoski put 2. 1349—1

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:

Memler Péter Utódnál, Novisad.

A Délbácska külön melléklete

a palánkai mezőgazdasági és iparkiallítás alkalmával.

Tekintettel az ország minden részéről megnyilvánuló nagy érdeklődésre a palánkai mezőgazdasági és iparkiallítás iránt, a Délbácska augusztus hó 9-én, a kiállítás megnyitása napján

külön mellékletet

szentel a palánkai kiállításnak.

A külön mellékleten a kiállítók teljes névsorán kívül minden a kiállításra vonatkozó mozzanatról fogunk megemlékezni, különös tekintettel a bácskai gazdasági helyzetre és az aktuális kereskedelmi és ipari kérdésekre. Már most felhívjuk olvasóink figyelmét a Délbácska külön mellékletére és kérjük azon olvasóinkat és lapunk barátait, akik a külön mellékleten hirdetni óhajtának, hogy hirdetéseiket postafordultával küldjék be a „Délbácska” szerkesztőségébe, hogy idejekorán intézkedhessünk azok elhelyezése iránt. A külön mellékletre a „Délbácska” kiadóhivatala a következő hirdetési árszabást állapította meg:

1 oldal	—	2000 Dinár.
1/2 "	—	1000 "
1/4 "	—	500 "
1/8 "	—	250 "

Miután már nagyon kevés hely áll hirdetők rendelkezésére, felkérjük az érdekelteket, hogy hirdetéseiket haladéktalanul juttassák lapunk szerkesztőségének címére.

A Délbácska szerkesztősége és kiadóhivatala.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal cégemhez. Nagy raktár mindennemű fegyver és felszerelési, sport és műszaki árukban, modernül berendezett műhelyemben mind e szakmába vágó **javításokat**, u. m. cső és távcső szerelések, új agy készítmény és barnítást **jótállás** mellett elvállalok, vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**. Királyi löporeladás! Nagyban és kicsinyben. **Árjegyzéket bérmentve küld**

IRSAY JÓZSEF

fegyverműves, sport és műszaki áruk kereskedése
PETROVARADIN, Jelašićeva ul. 43.

Háromszobás lakást

lehetőleg fürdőszobával, esetleg egy különálló kertes házbán **október 1-ére** bérbevennék. Szives ajánlatok „Tőzsde” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1344—1—5

Társat keresek

nagy forgalmu, saját készítményű cipőüzlethez, mely **Novisad központjában** van. Szakképzettség nem okvetlen szükséges. Az üzlet esetleg egészen is átvehető. Szükséges tőke 20—100.000 dinár (Husztól százezer dinár.) Ajánlatok „Jó tőkebefektetés” jellegre

„Kardos” hirdetőiroda
Novisad, Kr. Petra u. 19. kéretnek.

Jókarban lévő amerikai rollós íróasztal

megvételre kerestetik.

Bácsmegeyi Napló, Novisad

Vilsonov trg 7.
1346—1

Fűszerutazó,

ki Bácskában, esetleg Bánatban és Szerémségben jól be van vezetve, a fűszer- és gyarmatárú szakmát tökéletesen érti, szerbül, magyarul és németül tud,

kerestetik.

Ajánlatok **Novisad**, „Postafiók 49.”
1348 kéretnek. 1—2

A Darányi-telepen ház

szép lakással, villanyvilágítással, 1/4 hold földdel, — a tulajdonjog telekkönyvileg már keresztül vezetve —
olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítás kapható Novisad, **Željeznička ulica 30. szám alatt**
1347 levő üzletben. 1—2

Autószereelő és vaszertergályos tanoncok

fizetéssel felvétetnek

FELLEGI és TSA Novisad, Futoski put 73.

Vásár-hirdetmény.

A novisadi országos állat és kirakodó vásár 1925. augusztus 8., 9. és 10-én a Pirosi-uton, a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatnak vézmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve.

Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárúsítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegenekre, valamint a helybeliekre vonatkozik.

Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni.

Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárúsító helyet a vásáron.

A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza.

Novisad szab. és kir. város rendőrkapitányi hivatala, 1925. július 22.

Főkapitányi hivatal.

2%-os munkásadóivek és adókönyv kapható:

Abrahám János

könyvkereskedésben, Kralja Petra 30.

Beck János

könyvkereskedésben, Futaki ut 94. sz.

Farkas és Dürbeck

könyvnyomdában, Željeznička ulica 30.

Vidéki megrendelések a nyomdából postán azonnal elintéztetnek.